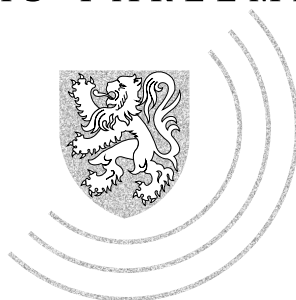

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

29 maart 2007

GEDACHTEWISSELING

**over de voor Vlaanderen relevante Europese aangelegenheden
met minister Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken,
Buitenlands Beleid, Media en Toerisme**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden,
Internationale Samenwerking en Toerisme
uitgebracht door mevrouw Sabine Poleyn**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire.

Vaste leden:

de heren Stefaan Sintobin, Roland Van Goethem, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, John Vrancken;

de dames Sabine Poleyn, Miet Smet, de heren Luc Van den Brande, Johan Verstreken;

de heren Gilbert Bossuyt, Jan Roegiers, mevrouw Anissa Temsamani;

de heer Marnic De Meulemeester, de dames Stern Demeulenaere, Anne Marie Hoebeke.

Plaatsvervangers:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heer Werner Marginet, mevrouw Marie-Rose Morel, de heer Christian Verougstraete, mevrouw Linda Vissers;

de heren Ludwig Caluwé, Stefaan De Clerck, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Koen Van den Heuvel;

de heren Bart Caron, Kurt De Loor, Jacky Maes;

de heer Louis Bril, mevrouw Patricia Ceysens, de heer Marc van den Abeelen.

Toegevoegde leden:

de heer Eloi Glorieux;

de heer Jan Loones.

INHOUD

	Blz.
I. Uiteenzetting door de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme	4
1. Toelichting bij de nota ‘In foro interno – in foro externo’	4
2. Europese dossiers te behandelen in wisselwerking met het Vlaams Parlement.....	5
3. Stand van zaken rond een aantal concrete Europese dossiers.....	6
3.1. Uitdagingen en basisopties van het Duitse EU-voorzitterschap	6
3.2. Horizontale aandachtspunten.....	6
3.2.1. Toekomst van Europa en Grondwettelijk Verdrag.....	6
3.2.2. Handelsbeleid	7
3.2.3. Omzetting van Europese richtlijnen	7
4. Debriefing van de Europese Raad van 8 en 9 maart 2007.....	7
II. Bespreking	8
1. Vragen en opmerkingen van de leden	8
1.1. Tussenkoms van mevrouw Sabine Poleyn	10
1.2. Tussenkoms van de heer Johan Verstreken.....	10
1.3. Tussenkoms van de heer Karim Van Overmeire.....	10
2. Antwoorden van minister Geert Bourgeois	11
Bijlage 1: Nota ‘In foro interno – in foro externo: naar een systematische opvolging van de voor Vlaanderen belangrijke EU-dossiers’	13
Bijlage 2: Brief van minister Bourgeois aan parlamentsvoorzitter Marleen Vanderpoorten betreffende de wisselwerking tussen Vlaamse Regering en Vlaams Parlement over Europese dossiers, met opijsting van de voor de Vlaamse Regering prioritaire EU-dossiers	31

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme werd op datum van dinsdag 20 maart 2007 een thematische gedachtewisseling gehouden met minister Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, in het kader van de opvolging van het Europese gebeuren door de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement. Er werd meer bepaald toelichting verschaft bij de nota 'In foro interno, in foro externo: naar een systematische opvolging van de voor Vlaanderen belangrijke EU-dossiers' (goedgekeurd door de Vlaamse Regering op haar bijeenkomst van 1 december 2006 – bijlage 1) en bij de op basis daarvan door de Vlaamse Regering (op 16 februari 2007) geselecteerde lijst van prioritaire EU-dossiers waarover ze met het Vlaams Parlement tot een wisselwerking en dialoog wil komen (bijlage 2). Tevens werd een debriefing gegeven van de Europese Raad van 8 en 9 maart 2007 (de zogenaamde 'Lentetop'). De Europese Raden worden als prioritaire EU-dossiers immers opgevolgd door de Vlaamse minister bevoegd voor Buitenlands Beleid en worden na afloop toegelicht in de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme. De minister affirmeerde eveneens zijn intentie om, conform de wensen van het Vlaams Parlement, op regelmatige tijdstippen tot een – zonodig summiere – debriefing te komen van de belangrijkste evoluties binnen de Europese Unie, en dit zowel voor topics die specifiek relevant en belangrijk zijn voor Vlaanderen als voor topics die zich op een meer algemeen Europees meta-niveau situeren. Deze regelmatige debriefing kan gebeuren op basis van de maandelijkse rapportering van EU-dossiers aan de Vlaamse Regering (dat wil zeggen de maandelijkse update van de zesmaandelijkse 'Vlaamse vinger aan de Europese pols'-tabel), die door toedoen van de minister nu eveneens aan het parlement wordt bezorgd. De periodieke debriefing kan dan de vorm aannemen van een gedachtewisseling over de stand van zaken in de Europese Unie.

I. UITEENZETTING DOOR DE HEER GEERT BOURGEOIS, VLAAMS MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BUITENLANDS BELEID, MEDIA EN TOERISME

1. Toelichting bij de nota 'In foro interno – in foro externo'

Bij de aanvang van zijn uiteenzetting kondigt minister *Geert Bourgeois* aan dat hij een viertal thema's wil

doornemen. In eerste instantie bekijkt hij de nota 'In foro interno, in foro externo' die tot doel heeft tot een meer systematische opvolging te komen van EU-dossiers die belangrijk zijn voor Vlaanderen. Er zijn een aantal maatregelen genomen om in de lijn van het regeerakkoord en het beleid een nauwere betrokkenheid van Vlaanderen bij Europa te bewerkstelligen: Vleva (het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap), de zesmaandelijkse 'Vlaamse vinger aan de Europese pols'-tabel, en dergelijke meer. Het Europese beleid is in wezen ook geen buitenlands beleid meer, maar wordt volgens de minister veeleer beschouwd als intern beleid dat winst kan opleveren als het proactiever wordt opgevolgd. Hij wijst er daarbij op dat een richtlijn die nog niet formeel is omgezet in intern recht, vanaf de eerste dag na publicatie in het EU-publicatieblad toch al mee deel uitmaakt van de interne rechtsorde, in die zin dat vanaf dat tijdstip alle Vlaamse regelgeving over de behandelde materie ook richtlijnconform geïnterpreteerd moet worden.

De minister wijst er verder op dat er geen echt objectieve cijfers bestaan van het percentage aan Vlaamse wetgeving dat Europees is van oorsprong, maar dat ter zake toch wordt uitgegaan van ongeveer 60 procent. Voor Duitsland zou het – luidens een recente uitspraak van voormalig Bondspresident Roman Herzog – gaan om 84 procent. Er zijn hoe dan ook een groot aantal dossiers waarin Vlaanderen tot omzetting van Europese regelgeving naar intern recht moet komen. Ook binnen de Vlaamse wetgevingsagenda weegt Europa dus behoorlijk door.

Er kunnen in het Vlaamse Europabeleid drie grote luiken worden onderscheiden, waarbinnen telkens de grote krachtlijnen van de beslissingspunten zullen worden toegelicht. Het eerste luik van de nota gaat over de intra-Vlaamse coördinatie. De minister preciseert dat het de bedoeling moet zijn tijdig de prioriteit van Europese dossiers te bepalen. De Commissie stelt jaarlijks een werkdocument op en elk EU-voorzitterschap maakt insgelijks een werkprogramma op. Jaarlijks gaat het om zo'n 800 à 1000 documenten. Daarbij wil men nu meteen aan prioriteitsbepaling doen, aangaande wat voor Vlaanderen uit die documenten het belangrijkste is. De oplijsting daarvan zal worden voorgelegd op de Vlaamse Regering. Voor elk dossier wordt een 'pilotdepartement' aangeduid, dat de dossiers zal 'trekken'. In principe gaat het om het functioneel bevoegde beleidsdomein. Voor bepaalde meer horizontale dossiers zal dat het departement van de minister zelf zijn.

Voor die geselecteerde EU-dossiers wil de minister ook een gestructureerde intra-Vlaamse coördinatie opbouwen. Dit houdt in dat alle EU-experten

met betrekking tot een bepaald EU-dossier worden samengebracht en dit voor wat het hele beleidstraject betreft. Dit garandeert opvolging in een breder kader dan de klassieke interkabinettenwerkgroep, met voorzitterschap van het pilootdepartement en covoorzitterschap van het vakkabinet. Het departement Internationaal Vlaanderen zorgt steeds voor de coördinatie en behandelt alle horizontale EU-dossiers. De minister benadrukt dat bij elk kabinet ondertussen ook een EU-coördinator is aangewezen als aanspreekpunt en verantwoordelijke. Deze ziet er eveneens op toe dat de resultaten van de coördinatievergaderingen in de relevante fora worden vertaald, zij het door het vakkabinet of het pilootdepartement.

Minister Bourgeois laat verder nog opmerken dat de secretarissen-generaal werden opgeroepen om voor elk beleidsdomein minstens één attaché aan te duiden bij de vertegenwoordiging van Vlaanderen bij de EU. De minister onderstreept hierbij het belang van een voldoende kwantitatieve en kwalitatieve aanwezigheid aldaar, om de verticale doorstroming te garanderen. Een aantal sectoren hadden nood aan een onmiddellijke extra ondersteuning: economie, onderzoek en innovatie en ontwikkeling, welzijn en gezondheidszorg, inburgering (gecombineerd met een verdere invulling van binnenlandse aangelegenheden en justitieaspecten), jeugd, sport en media, werkgelegenheid en sociaal beleid. Voor de horizontale aspecten van de opgesomde beleidsdomeinen staat de heer Filip D'havé, de Vlaamse vertegenwoordiger bij de Belgische permanente vertegenwoordiging bij de EU. De minister specificeert nog de domeinen waarvoor in het bijzonder een transsectorale opvolging nodig wordt geacht: opvolging van de Raad Groei en Concurrentievermogen, transsectorale staatssteunaspecten en transsectorale energieaspecten.

Een tweede luik van de nota dat de minister wil belichten, is de versterking van de samenwerking tussen Vlaams Parlement en Vlaamse Regering inzake Europese dossiers. Hij herinnert daarbij vooreerst aan het voornemen van de parlementsvoorzitter om een actievare rol te spelen inzake de opvolging van Europese dossiers. De subsidiariteitstoets is daarvan een voorbeeld, waarmee Vlaanderen overigens ook een voortrekkersrol speelt in Europa. Minister Bourgeois heeft dienaangaande vastgesteld dat regio's en deelstaten met wetgevende bevoegdheid met grote interesse de bevoegdheid van het Vlaams Parlement en de resultaten van de ter zake lopende proeven volgen. Een en ander zou binnen Europa horizontaal ook een leerproces moeten kunnen aansturen.

De minister stelt verder dat hij de samenwerking met het Vlaams Parlement wil versterken. Hij verwijst naar de halfjaarlijkse bepaling van prioriteiten inzake EU-dossiers binnen de Vlaamse Regering en wil daaraan een specifieke gedachtewisseling koppelen, zodat de beslissing op basis van overleg tussen regering en parlement kan worden genomen. Dit moet voorkomen dat er verschillende prioriteiten worden gesteld. Minister Bourgeois merkt op dat hij ook al enige tijd de maandelijkse actualisering van de Vlaamse vinger aan de Europese pols aan het parlement doorstuurt. Na afloop van elke raadsvergadering, en indien de respectieve vakcommissie dit wenst, kan de bevoegde minister hierover ook verslag uitbrengen. Dit gebeurt al voor bepaalde vakgebieden, onder meer voor wat landbouw betreft. Op die manier is er voor het parlement een directe link naar wat in de raad is gebeurd en dat op het ogenblik dat ook de aandacht van de pers zich erop concentreert. De minister verklaart zich dienaangaande dan ook bereid om na elke Europese top deze commissie te brieven.

Ten slotte belicht minister Bourgeois nog het derde luik van de nota, dat een lijst omvat van de voornaamste aandachtspunten die Vlaanderen naar voren schuift inzake de evaluatie van het samenwerkingsakkoord van 1994 met betrekking tot de vertegenwoordiging van België in de Europese ministerraden. Een ambtelijke werkgroep stelde de lijst op en de federale coördinator werkt aan een compromistekst. De minister benadrukt de nood aan een werkbare regeling, aangezien er hier sinds de jongste staatshervorming geen aanpassingen meer zijn gebeurd.

De minister wil ernaar streven in een vroegtijdig stadium een 'EU-reflex' te ontwikkelen bij de gehele Vlaamse overheid en drukt de hoop uit dat parlement en regering daarin partners zullen zijn.

2. Europese dossiers te behandelen in wisselwerking met het Vlaams Parlement

Vervolgens gaat de minister in op concrete Europese dossiers in het kader van de genoemde wisselwerking. Op 26 januari laatstleden boog de Vlaamse Regering zich over de 'Vlaamse vinger aan de Europese pols – Duits voorzitterschap – eerste helft 2007'. Dit behelst een thematisch overzicht van de prioriteiten van het nieuwe voorzitterschap, en is gekoppeld aan de rollende agenda van de raad en het werkprogramma van de Europese Commissie. Per beleidsdomein en in aflopende volgorde van evolutie van een dossier wordt een indicatieve lijst opgesteld voor alle beleidsdomeinen.

Minister Bourgeois vermeldt daarbij als eerste punt dat er onder het Duitse voorzitterschap normaliter minder regelgevend werk zal zijn. De verklaring hiervoor is dat onder het vorige voorzitterschap een aantal zeer grote regelgevende initiatieven zijn afgerond, zoals de financiële vooruitzichten, REACH en de dienstenrichtlijn en dat het Duitse voorzitterschap daarom meer kan focussen op thema's en niet zozeer op specifieke dossiers. Bovendien wil het Duitse voorzitterschap streven naar transversale verbanden en vooral orde brengen in het Europese huis na de malaise ten gevolge van de afwijzing van de Europese Grondwet door twee stichtende leden: Frankrijk en Nederland. Duitsland kiest er ten slotte ook voor internationaal een rol te spelen in dossiers zoals Kosovo, het externe handelsbeleid en het Midden-Oosten.

Minister Bourgeois ziet voor de komende maanden dan ook heel veel kaderprogramma's, mededelingen, actieplannen en consultaties en stelt dat het weinige regelgevende werk zich zal concentreren op brede en geïntegreerde oplossingen voor de uitdagingen van de EU van vandaag. Bijna alle dossiers die worden voorgelegd, zullen moeten passen in de driehoek van onderling verbonden, centrale thema's die het Duitse voorzitterschap heeft uitgetekend: energie – milieu en klimaat – concurrentiekracht. Dit zijn volgens het Duitse voorzitterschap communicerende vaten. Voor een oplijsting van de concrete dossiers waarover de Vlaamse Regering tot een wisselwerking met het Vlaams Parlement wil komen, verwijst de minister naar de mededeling terzake van de Vlaamse Regering (d.d. 16 februari 2007), zoals die bij brief werd medegedeeld aan de voorzitter van het Vlaams Parlement (bijlage 2).

3. Stand van zaken rond een aantal concrete Europese dossiers

3.1. Uitdagingen en basisopties van het Duitse EU-voorzitterschap

Als volgende item geeft de minister een stand van zaken voor een aantal concrete Europese dossiers. Ten algemenen titel laat hij daarbij vooreerst opmerken dat 2007 een cruciaal jaar is voor de EU, met in eerste instantie de discussie over de voortzetting van het grondwettelijk proces. Op de Europese Raad van juni 2007 zal het Duitse voorzitterschap verslag uitbrengen van de evolutie van dit dossier en moge-

lijke verdere ontwikkelingen aan de hand van een soort van 'road map'. Van elke lidstaat werd daartoe gevraagd twee 'sherpa's' aan te duiden, die in het kader van de 'stille diplomatie' van het Duitse voorzitterschap meewerken aan de uitwisseling van ideeën ter zake en mee die road map voorbereiden. Op 25 maart 2007 wordt de Verklaring van Berlijn aangenomen, naar aanleiding van de vijftigste verjaardag van de Verdragen van Rome. Dat moet aan de burger op een laagdrempelige wijze duidelijk maken wat de meerwaarde van de EU is voor hen.

Ook het sociaal en economisch beleid van de EU vormt een belangrijk thema. Duitsland streeft ter zake volgens de minister een evenwicht na tussen competitiviteit, groei en werkgelegenheid en anderzijds sociale cohesie en leefmilieu. Bondskanselier Angela Merkel zal voorstellen formuleren over de interne markt, concurrentievermogen – met onder andere de Lissabonstrategie – betere regelgeving, klimaatverandering, energievoorziening, onderwijs, transportbeleid en sociale dimensie.

Een laatste aspect dat de minister aanhaalt, zijn het veiligheids- en buitenlands beleid van de Europese Unie. Prioriteiten daarbij zijn voor het Duitse voorzitterschap de toekomst van Kosovo, de relaties met Rusland en Oekraïne en de transatlantische betrekkingen.

Minister Bourgeois vermeldt ook nog dat naast de recente uitbreiding tot 27 lidstaten, er ook een nieuwe officiële taal in de EU geldt, het Gaelic, waarmee men in totaal op 23 officiële werktalen komt. Bovendien is de euro ook in gebruik genomen door Slovenië, dat daarmee het dertiende euroland werd. De heer Hans-Gert Pöttering tenslotte, is verkozen tot nieuwe voorzitter van het Europees Parlement.

3.2. Horizontale aandachtspunten

3.2.1. Toekomst van Europa en Grondwettelijk Verdrag

Qua horizontale aandachtspunten focust de minister vooreerst op de toekomst van Europa en het grondwettelijke verdrag. Kanselier Angela Merkel wil volgens hem op discrete en vaak bilaterale wijze naar oplossingen zoeken via de twee centrale contactpersonen per land, waarvan hoger al sprake was. Voor België zijn dat Chris Hoornaert, diplomatiek adviseur

van de eerste minister, en Xavier Demoulin, directeur-generaal van de afdeling Europa van de FOD Buitenlandse Zaken. Het systeem van het werken met contactpersonen om vooraf heikle problemen te ontmijnen en een voor eenieder aanvaardbaar document voor te bereiden, zal ook voor het opstellen van de Verklaring van Berlijn gehanteerd worden.

De minister wijst er dienaangaande nog op dat op 26 januari 2007 de zogenaamde ‘vrienden van de Grondwet’ bijeen kwamen in Madrid. Na afloop daarvan hebben de betrokken 20 lidstaten – dat wil zeggen de 18 die al geratificeerd hebben en Ierland en Portugal – unaniem een tekst goedgekeurd die de Duitse strategie onderschrijft. De minister benadrukt daarbij echter ook dat in Polen, Tsjechië en het Verenigd Koninkrijk totaal tegenovergestelde opvattingen leven met betrekking tot de Europese Grondwet. In die landen ziet men eerder heil in de verdere uitbreiding van de Unie dan in de ‘verdieping’ van de Unie.

De nieuwe Nederlandse regering van haar kant, heeft al laten weten te willen streven naar een nieuw verdrag ter vervanging van de Europese Grondwet. Minister Bourgeois wijst er daarbij op dat de gehanteerde terminologie in dit verband niet onbelangrijk is. De grondwet is in wezen eveneens een verdrag, maar de term is – door zijn inherente beladenheid – symbolisch ook belangrijk qua facilitering van de aanvaarding. Nederland sluit een mini-verdrag (het voorstel-Sarkozy) niet bij voorbaat uit, maar wil vooral meer klemtonen inzake subsidiariteit, democratische controle en uitbreiding en wil onder andere de sociale zekerheid en gezondheidszorg van ‘Brusselse bemoeienis’ uitsluiten.

Er wordt ondertussen hard gewerkt aan de Verklaring van Berlijn en binnenkort worden de resultaten van die denkoefening bekendgemaakt.

3.2.2. *Handelsbeleid*

Qua mogelijkheid om de Doha-ronde inzake het handelsbeleid nog voor het einde van dit jaar af te ronden, zijn de vooruitzichten niet echt rooskleurig stelt de minister. De Europese Commissie heeft intussen dan ook voor een parallelle weg gekozen, met het voorbereiden van mandaten voor bilaterale en regionale handelsakkoorden met Zuid-Korea, met India, enkele ASEAN-landen (Association of Southeast Asian Nations), de Andesgemeenschap en een aantal

Centraal-Amerikaanse landen. De richtlijnen ter zake worden op het intra-Belgische niveau besproken en in de werkgroep WTO. Vanuit alle eigen beleidsdomeinen worden de nodige inspanningen geleverd om dit vaak complexe beleidswerk mee voor te bereiden. De WTO-leden hebben op 27 januari bevestigd met de onderhandelingen inzake de Doha-ronde door te willen gaan. Veel hangt volgens de minister af van wat de VS beslissen over de afbouw van landbouwsteun. Volgens hem zit de zaak daarom geblokkeerd, reden ook waarom er langs Europese kant geopteerd werd voor bilaterale oplossingen.

3.2.3. *Omzetting van Europese richtlijnen*

Met betrekking tot de omzetting van de Europese richtlijn is er een lichte vooruitgang geboekt, weet minister Bourgeois te melden. Op 22 februari waren er nog 23 inbreukdossiers, komend van een score van 28 (eind 2004). Het blijft een belangrijk aandachtspunt, zeker in het licht van de achterstand die hardnekkig blijft bestaan, ondanks de inspanningen die met name minister Peeters heeft geleverd inzake leefmilieu. Minister Bourgeois spreekt dienaangaande de ambitie uit om daaraan te werken via de maatregelen die hij vooropstelt. De oefening is evenwel nooit eenvoudig en vraagt forse inspanningen en structurele maatregelen om vooruitgang te boeken.

4. **Debriefing van de Europese Raad van 8 en 9 maart 2007**

Als laatste element van zijn uiteenzetting komt de minister tot de debriefing over de Europese Raad van 8 en 9 maart 2007. Algemeen wordt volgens hem erkend dat Angela Merkel die top tot een succes wist te maken en zo een zekere autoriteit heeft verworven op Europees vlak. Er is sprake van een doorbraak op een aantal punten. Voor wat klimaatwijziging en energie betreft, zijn bindende doelstellingen vastgelegd door de 27 lidstaten, op voorstel van de Commissie. Nog voor het einde van dit jaar zouden daaruit wetsvoorstellen moeten voortvloeien. Voor het eerst heeft de Europese Raad een globaal energieactieplan aangenomen om op termijn een volwaardig Europees energiebeleid te bewerkstelligen. Allicht mondt dit uit in voor ieder gelijklopende normen, opgelegd door de EU. Dit moet leiden tot meer efficiënte maatregelen omdat de leefmilieuproblemen dan grensoverschrijdend worden aangepakt. De minister wijst er daarbij op dat binnen de Unie dan ook in concurrentieel

opzicht op gelijke voet gewerkt zal kunnen worden. Met investeringen in allerlei nieuwe technologieën kan men dan ook een voorsprong nemen. Landen die met alternatieve energiebronnen werken die zuinig zijn in gebruik, zullen dit hoe dan ook doen.

Inzake betere regelgeving heeft de Commissie zichzelf de norm opgelegd om een administratieve lastenvermindering van 25 percent te realiseren binnen de Europese Unie. Minister Bourgeois vindt het goed dat Europa inzake administratieve vereenvoudiging de hand in eigen boezem durft te steken, nadat dit ook in vele lidstaten en regio's al is gebeurd. De EU vraagt aan de lidstaten om ter zake ook nog inspanningen te leveren en een vergelijkbaar ambitieniveau te bepalen.

Over de Lissabonnormen was er weinig debat op de top, stelt de minister. Naast een algemeen positieve appreciatie, was er de vaststelling dat Europa de erg hoog gestelde normen allicht niet zou halen. Europa slaagt er dus niet in zijn ambitie om de meest competitieve kenniseconomie ter wereld te worden, waar te maken.

De minister meent dat er door het akkoord uitzicht is op het tot stand brengen van een Verklaring van Berlijn. Kanselier Merkel heeft ter zake wel degelijk een doorbraak kunnen forceren. Op zeer korte termijn zal men weten of de verklaring bakens uitzet voor de EU en uitzicht biedt op een begin van oplossing voor de constitutionele crisis.

Met de Benelux is er beslist om over te gaan tot systematisch overleg in de aanloop naar de Europese top van juni over het grondwettelijke proces. Minister Bourgeois heeft federaal minister van Buitenlandse Zaken, Karel De Gucht, opmerkzaam gemaakt op de afspraak in de interministeriële conferentie om Vlaanderen als deelstaat bij het voorbereidende overleg te betrekken.

Minister Bourgeois deelt verder nog mee dat de Europese Raad is gestart met een toespraak van de nieuwe voorzitter van het Europees Parlement, de heer Pöttering. Deze betreurde onder meer dat er nog geen doorbraak is gekomen inzake het gemeenschaps-octrooi, pleitte voor een Europees bedrijfsstatuut voor kmo's en wees erop dat het Europees Parlement inzake klimaat meer ambities heeft dan de Europese Raad.

Over klimaatwijziging en energie is heel wat discussie geweest, stelt de minister. Ter zake was er inbreng

van mevrouw Merkel, de heer Barroso en diverse lidstaten, waaronder een betoog van eerste minister Verhofstadt. Het bindende karakter van de doelstellingen werd bevestigd. Het voorzitterschap voegde een aantal elementen toe om aan diverse bezorgdheden tegemoet te komen. De minister somt ze op. Solidariteit tussen de lidstaten als basis voor het Europese energiebeleid; de internationale onderhandelingen over een post-Kyotoverdrag moeten worden afgerond tegen 2009; de rol van de natuurlijke CO₂-filters; het belang van bilaterale samenwerking met de energieleveranciers om de veiligheid van de bevoorrading te verzekeren; de nood aan gedifferentieerde doelstellingen voor de lidstaten, rekening houdend met omstandigheden en startpunten, inclusief de energiemix; de vraag aan de Commissie om mogelijke Europese synergieën te onderzoeken en de band tussen nucleaire energie en de reductie van de CO₂-emissie die indirect erkend wordt. De startpunten zijn voor Vlaanderen niet onbelangrijk, poneert de minister, aangezien er al aanzienlijke inspanningen zijn geleverd door bepaalde industriële sectoren.

II. BESPREKING

1. Vragen en opmerkingen van de leden

1.1. Tussenkomst van mevrouw Sabine Poleyne

Mevrouw Sabine Poleyne dankt de minister voor zijn grondige toelichting en vindt het positief dat er gelegenheid is om van gedachten te wisselen over hoe Vlaanderen aandacht besteedt aan Europa en hoe alles op elkaar wordt afgestemd.

Met betrekking tot de nota 'In foro interno, in foro externo', acht het lid het positief dat er afspraken zijn over hoe dossiers zullen worden opgevolgd binnen de Vlaamse Regering en dat het duidelijk wordt welke dossiers als prioritair worden beschouwd. Wat echter met de andere niet-prioritaire dossiers, die soms toch evenzeer belangrijk zijn? Zullen die ook nog in dezelfde mate worden opgevolgd indien daar nood aan is?

Het valt mevrouw Poleyne ook op dat er in de lijst van prioritaire dossiers niets over het eigenlijke buitenlandse beleid staat, evenmin staat er trouwens iets in met betrekking tot ontwikkelingssamenwerking. Ze beseft dat de minister een groot deel van het buitenlandse beleid eigenlijk als 'binnenlands' beleid

beschouwt, maar ziet nog wel brede domeinen van echt buitenlands beleid waarbinnen bepaalde dossiers naar voren kunnen worden geschoven.

Wat betreft samenwerking tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement, vindt het lid het goed dat er op geregelde tijdstippen – minstens zesmaandelijks – grondig zou worden overlegd in de commissie. Dienaangaande vraagt ze wel naar een concrete timing.

Mevrouw Poleyn vindt de wisselwerking tussen de Vlaamse Regering en de federale regering zeer belangrijk, vooral omdat de federale regering de facto algemeen een grotere inbreng kan hebben inzake, bijvoorbeeld, buitenlands beleid. Een duidelijk omschreven samenwerking is volgens het lid beter om de standpunten te bepalen en proactief initiatieven te nemen. Het is ook essentieel om het Vlaamse ritme op het federale ritme af te stemmen. Ze vindt het wel absoluut nodig dat er ook voor wat de Europese dossiers betreft een goed overleg zou zijn met de andere gemeenschappen en gewesten binnen de federale structuur van België. Zijn er ook bilaterale contacten tussen die geledingen? Ze refereert aan het probleem met de dienstenrichtlijn, waar het standpunt van Vlaanderen mee gedragen en gesteund werd door de andere gemeenschappen en gewesten, waardoor het ook het Belgische standpunt is geworden. Daarom pleit mevrouw Poleyn voor een optimale samenwerking.

Inzake de debriefing over de Europese top stelt mevrouw Poleyn dat sinds die top en met het thema klimaat en energie weer een positieve sfeer heerst in Europa. Met het Duitse voorzitterschap en de autoriteit van mevrouw Merkel is er weer hoop op enige vooruitgang na de stagnatie naar aanleiding van de afwijzing van de Europese Grondwet in enkele lidstaten. Ze formuleert vervolgens de bedenking dat de engagementen die tijdens de top zijn aangegaan zich nog beperken tot een principieel discours dat nu nog in concrete regels moet worden omgezet. Het lijkt haar goed ambitieuze doelstellingen te stellen op het Europese niveau, zoals de 10 percent biobrandstoffen tegen 2020. Alleen als de lidstaten samen maatregelen treffen, kunnen deze ook efficiënt zijn. Tegelijk merkt de spreker op dat bijvoorbeeld inzake biobrandstoffen er steeds meer commentaren weerklanken en er ook steeds meer onbedoelde effecten aan de oppervlakte komen. In Mexico bijvoorbeeld, is de prijs van de maïs ontzettend gestegen omdat het een van de mogelijke grondstoffen voor biodiesel is. Het vormt

evenwel ook een van de basisvoedingsproducten. De samenloop van die gebruiksmogelijkheden, voedsel en energie, doet de duurzame doelstelling inzake milieu verbleken ten aanzien van de perverse effecten op voedselproductie en de honger in de wereld. Op dat vlak komen de doelstellingen inzake armoede en hongerbestrijding in het gedrang. Mevrouw Poleyn wil weten of de minister op officiële of informele overlegmomenten al over die effecten heeft gehoord. Is hij bereid daaraan meer ruchtbaarheid te geven vanuit zijn bevoegdheid voor ontwikkelingssamenwerking?

De spreker vindt het inzake handelsbeleid voorts bevreemdend dat in de stand van zaken van de Doha-ontwikkelingsagenda als reden voor het stokken van elke vooruitgang van de Doha-ronde de moeilijke verhouding tussen de VS en de EU over de verlaging van invoertarieven voor landbouwproducten wordt opgegeven. Ze stelt dat dit gegeven ongetwijfeld wel belangrijk is, maar vermoedt dat het overleg binnen de WTO ook is gestopt omdat de westerse landen tegenover de gezamenlijk ingenomen standpunten van de grotere groep ontwikkelingslanden niet meer in staat waren een sterk neoliberaal beleid door te drukken, wat ten nadele van de ontwikkelingslanden zou zijn gegaan. Er waren een aantal voorwaarden vooropgesteld, die niet zijn gevolgd. Het komt bij haar dan ook alarmerend over dat Europa stelt dat het, los van de WTO, bilaterale onderhandelingen wil voeren met groepen van landen over het openmaken van de markt. Dat houdt immers ook in dat men verder wil gaan dan wat voorlag in de WTO. Volgens mevrouw Poleyn betekent dit ook dat de andere partner in dergelijke bilaterale gesprekken met de EU inherent altijd zwakker zal staan dan op het niveau van de WTO het geval ware. Daar hebben ze gezamenlijk immers meer stem. Mevrouw Poleyn verwijst in dit verband naar de SADC (Southern African Development Community), een overlegplatform van landen uit Zuidelijk Afrika, waaruit nu een aantal landen individueel worden uitgelicht, waardoor ze sterk aan onderhandelingsmacht verliezen. Dat is een spijtige zaak voor de ontwikkelingslanden. Ze stelt dat dit ook moeilijk verenigbaar is met het EU-standpunt van sociale correctie van de vrije markt. Een groep van landen, en dus handelspartners, zou evenwaardig aan de onderhandelingen moeten kunnen deelnemen. Nu worden ze, integendeel, uit elkaar gespeeld. Een van de grote en volgens de spreker terechte vragen van de groep van ontwikkelingslanden was de voedselproducten uit de discussie te halen. Basisvoedselproducten zoals maïs vormen namelijk

een basisrecht, en de gesprekken over economische vrijhandel van consumptiegoederen behelzen toch iets geheel anders. Ze zou het jammer vinden mocht de Europese Unie daarmee in de vooropgestelde bilaterale onderhandelingen geen rekening houden. Weet de minister of die bekommernis wordt meegenomen of hoe dit onder de aandacht kan worden gebracht?

Het overzicht van de achterstand inzake de omzetting van richtlijnen vindt mevrouw Poleyn vooral confronterend. Ze vindt het wel goed dat er daarvan een lijst wordt opgesteld en dat deze kwestie zeer nauwgezet wordt opgevolgd. Zo kan een slecht imago worden vermeden, stelt ze, en worden ook de eventuele financiële gevolgen beperkt.

Ten slotte pleit mevrouw Poleyn ervoor dat op elk overheidsniveau waar er zeggenschap is, ook lokaal, men zou blijven ijveren voor een performante kenniseconomie. Ze heeft van de minister begrepen dat de Lissabonnormen allicht iets te hoog zijn gesteld, maar denkt dat men dat streven niet te snel mag opgeven. Investeren in kennis blijft belangrijk, als onze voornaamste grondstof in het kader van de delokalisatie en globalisering. Daartoe dient bijvoorbeeld 'Vlaanderen in Actie'. Innovatie moet worden ondersteund. Onderzoek en ontwikkeling moet in Vlaanderen gehouden worden. Wat mevrouw Poleyn vooral interessant vond aan de Lissabondoelstellingen, was het evenwicht tussen de drie grote pijlers die ook in duurzame ontwikkeling terugkeren: economische doelstellingen, met een heel sterk sociaal aspect en met oog voor de duurzaamheid. Ze besluit dat deze gedachtewisseling alvast een goede stap is.

1.2. Tussenkoms van de heer Johan Verstreken

De heer *Johan Verstreken* is insgelijks tevreden met de gedachtewisseling over Europese aangelegenheden omdat men niet om de vaststelling heen kan dat de betrokkenheid bij de EU afneemt. Deze gedachtewisseling kan er mee toe leiden dat meer dossiers proactief gevolgd worden. Op die manier zal aan de onderhandelingstafel rekening gehouden worden met de Vlaamse standpunten.

In de brief van minister Bourgeois aan de voorzitter van het Vlaams Parlement, mevrouw Vanderpoorten, over de oplijsting van de voor Vlaanderen prioritaire EU-dossiers, wordt de richtlijn Televisie Zonder Grenzen als aandachtspunt naar voren geschoven. Het Europees Parlement heeft zich inmiddels gebo-

gen over een aantal amendementen op deze richtlijn. De spreker vraagt naar de exacte stand van zaken in het dossier en wenst te vernemen wat de gevolgen van deze amendementen zijn voor Vlaanderen.

Hij suggereert om het thema Europese ontwikkelingssamenwerking en de verklaring naar aanleiding van de 50ste verjaardag van de Verdragen van Rome ook als aandachtspunten in die prioriteitenlijst op te nemen.

De nota van de inspecteur-generaal voor Financiën looft het beleid en de nota 'In foro interno – in foro externo'. Er is ook sprake van een EU-coördinatiestructuur om systematisch tot een Vlaams standpunt te komen. Hij wil de Vlaamse EU-dossierbeheerders verder zichtbaar maken en responsabiliseren. De spreker vraagt de minister hoe dat concreet gebeurt.

In het kader van ontwikkelingssamenwerking verwijst de spreker naar de consensus van Brussel van 20 december 2005. Voor het eerst zijn de beginselen van het EU-ontwikkelingsbeleid vastgelegd. Nieuwe lidstaten moeten daar volgens de Europese Commissaris voor Ontwikkelingssamenwerking systematisch bij betrokken worden. De spreker wil vernemen wat Vlaanderen precies doet op dit punt.

1.3. Tussenkoms van de heer Karim Van Overmeire

De heer *Karim Van Overmeire* wenst in zijn hoedanigheid van commissievoorzitter eerst en vooral een opmerking te formuleren aan het adres van de talrijke afwezige commissieleden. Het is een goede zaak dat de Vlaamse Regering samenwerkt met het Vlaams Parlement. Er zijn ook genoeg argumenten om de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme daarin een centrale rol toe te bedelen. Dat er uiteindelijk echter maar drie commissieleden aanwezig zijn, noemt de voorzitter geen ernstige manier van werken. Hij zal de afwezige commissieleden en europromotoren dan ook een brief sturen met de vraag de volgende keer wel aanwezig te zijn. In het andere geval moet men zich grondig bezinnen over de vraag waar men met deze commissie naartoe wil.

De heer Van Overmeire vraagt voorts in welke richting het samenwerkingsakkoord van 1994 inzake de aanwezigheid in ministerraden van de Europese Unie aangepast zal worden. Is de weerstand waarop men botst Belgische weerstand of Europese? De Euro-

pese besluitvorming staat niet toe dat deelgebieden rechtstreeks een lidstaat vertegenwoordigen. Voorts wil de voorzitter weten of het nieuwe akkoord voor of na de federale verkiezingen afgesloten zal worden. Ook wijst hij op het gevaar van tussen twee stoelen te vallen. Een voor de verkiezingen bereikt maar niet geformaliseerd akkoord, dreigt immers opnieuw onderhandeld te moeten worden als een nieuwe meerderheid aantreedt op federaal niveau.

De heer Karim Van Overmeire vindt het in beginsel een goede zaak dat Vlaanderen als deelstaat betrokken zou worden bij het Benelux-overleg over het grondwettelijke proces. Hij stelt zich echter vragen bij de fundamentele doelstelling en het finale resultaat van dit overleg, aangezien de uitgangspunten van België en Nederland in deze zeer grondig verschillen.

2. Antwoorden van minister Geert Bourgeois

Zonder zich in enigerlei mate te willen mengen in de interne werking van het Vlaams Parlement laat ook minister *Geert Bourgeois* zijn teleurstelling blijken over de geringe aanwezigheidsgraad op deze gedachtewisseling. Die grote afwezigheid is des te erger door de grote convergentie tussen Vlaamse en Europese beleidsdomeinen. Hij wijst er daarbij ook op dat Vlaanderen meer bevoegdheidsdomeinen heeft waarop Europa actief is dan het federale niveau. Dat laatste is met bevoegdheden zoals fiscaliteit en defensie immers actief op domeinen waarop de Europese Unie vooralsnog geen of weinig zeg heeft. De minister dankt evenwel de wel aanwezige leden voor hun opbouwende opmerkingen evenals de voorzitter voor de organisatie van deze gedachtewisseling. Hij zou het echter jammer vinden dat, na alle inspanningen ter zake, het Vlaams Parlement aan zijn engagement zou verzaken, en deze thematiek volledig zou overlaten aan het regeringsniveau. Zijns inziens ware dit, alleen al vanuit het oogpunt van legitimiteit, draagvlak en informatie, geen gezonde ontwikkeling.

De minister beaamt verder dat prioriteiten naar voren schuiven inderdaad zowel voor- als nadelen heeft. Het belangrijkste en voor de hand liggende voordeel is dat voor het eerst geselecteerd wordt in de talrijke initiatieven van de Europese Commissie. Alles volgen is – ook rekening houdend met ons in wezen nog altijd beperkt administratief kader – immers onmogelijk. Nadeel is dat dan natuurlijk andere zaken over

het hoofd worden gezien. De minister is echter bereid om bij de volgende evaluatie (naar aanleiding van het intredende Portugese voorzitterschap) ontwikkelings-samenwerking mee op te nemen. Prioriteiten stellen sluit enige flexibiliteit immers niet uit. Zo wordt het Europese ontwikkelingsbeleid vandaag al in algemene termen opgevolgd. Het departement Internationaal Vlaanderen werd hiervoor als trekkend departement geïdentificeerd.

De bespreking van de Vlaamse vinger aan de Europese pols, en vooral dan de bespreking van het overzicht voor wat de tweede jaarhelft betreft, kan volgens de minister vroeger. Ook de met deze commissie overeengekomen regelmatige debriefing biedt trouwens steeds gelegenheid om over een en ander in dialoog te treden. De agenda van de minister en de commissie lieten dit voor deze eerste keer echter niet toe.

De wisselwerking met de federale regering en de andere deelstaten is afhankelijk van dossierinhoud. Vaak liggen de zaken zeer complex. In beginsel is de minister ervoor gewonnen om deze interactie te bevorderen. De Vlaamse Regering is er door de grondige voorbereiding van de dienstenrichtlijn inderdaad in geslaagd het Belgische standpunt te bepalen. De minister betreurt ter zake echter wel dat de federale minister zich uiteindelijk heeft moeten onthouden wegens het ultieme niet-akkoord aan Franstalige kant.

Het is de bedoeling van Europa om nog in 2007 de afspraken inzake klimaat en energie die werden bereikt op de afgelopen Lentetop in concrete regels te gieten. Vlaanderen zal daar binnen de Belgische context actief aan meewerken. Vlaanderen dringt ter zake aan op billijke afspraken over de lastenverdeling. Omdat de chemische industrie in Vlaanderen nu reeds heel wat maatregelen genomen heeft, bedreigen eventuele bijkomende verplichtingen de werkgelegenheid.

De Vlaamse Regering zal rekening houden met de perverse neveneffecten veroorzaakt door de zoektocht naar alternatieve biobrandstoffen zoals voedselgebrek en oerwoudkap. Er moet bijvoorbeeld gezocht worden naar nog andere alternatieve brandstoffen.

De minister is het eens met de opmerking over het handelsbeleid. De EU moet volgens de Verenigde Sta-

ten landbouwsubsidies afbouwen. De EU van haar kant, wil dat de Verenigde Staten hun interne landbouwsteun afschaffen. Brazilië moet zich openstellen voor industriële producten. Vlaanderen is maar een kleinere speler in dit multilaterale kader en probeert invloed uit te oefenen door het Belgische standpunt te beïnvloeden.

Door het vastlopen van de WTO-onderhandelingen, kiest de EU nu voor bilaterale akkoorden. De minister wijst er daarbij op dat indien men vragen heeft bij die optie, het evidentierwijze op de eerste plaats aan het Europees Parlement is om daar kanttekeningen bij te plaatsen. De potentiële partners staan inderdaad zwakker omdat ze niet in groep kunnen optreden ten aanzien van de EU. Voor de EU blijft Doha prioritair. De partners uit het Zuiden mogen echter niet de dupe worden van het uitblijven van resultaten in de Doha-ronde.

De achterstand inzake de omzetting van richtlijnen stemt volgens de minister tot nadenken. Op elk kabinet en in de administratie zijn verantwoordelijken. Er is een draaiboek, goedgekeurd door de Vlaamse Regering, om sneller richtlijnen om te zetten. De stand van zaken wordt maandelijks besproken door de Vlaamse Regering. Ook op het overlegcomité wordt de stand van zaken maandelijks bekeken. Door dit regelmatig te bespreken krijgt men zicht op de problemen. Het recentste 'scorebord' wijst op een zekere vooruitgang. Een proactieve aanpak moet ertoe leiden dat Vlaanderen al bij de goedkeuring van een nieuwe richtlijn klaar is om die om te zetten. De minister hoopt op merkbare vooruitgang tegen het einde van de regeerperiode.

De opmerking van de minister over het niet-halen van de Lissabondoelstellingen, sloegen op de volledige Europese Unie. Uit recente cijfers blijkt echter dat Vlaanderen op een aantal vlakken zoals onderzoek en ontwikkeling wel degelijk behoorlijk goed scoort.

Voor wat de vraag van de heer Verstreken over de richtlijn Televisie Zonder Grenzen betreft, verwijst de minister in eerste instantie naar de werkzaamheden van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Ter zake wil hij hier echter wel kwijt dat Vlaanderen geen schijn van kans heeft om zijn standpunt over het oorspronglandbeginsel door te drukken. De Vlaamse houding wordt als anti-Europees beschouwd.

De lijst van EU-dossierbeheerders op de kabinetten en departementen is verspreid in Vlaanderen en

onder de Vlaamse vertegenwoordigers bij de EU. Een rechtstreeks aanspreekpunt levert immers aanzienlijke tijdswinst op en leidt tot responsabilisering. Ook federaal minister van Buitenlandse Zaken, Karel De Gucht, is trouwens op de hoogte van de lijst.

Het samenwerkingsakkoord van 1994 inzake de aanwezigheid van België in de ministerraden van de Europese Unie, zorgt niet voor Europese problemen omdat het in wezen een intra-Belgische aangelegenheid is. Tot zijn verrassing krijgt minister Bourgeois voor de noodzakelijke herziening weinig steun van de Franse Gemeenschap en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Het akkoord en de vertegenwoordiging moeten nochtans worden aangepast aan de constitutionele realiteit. De besprekingen worden geleid door een werkgroep. Eén subwerkgroep is al klaar. De minister denkt niet dat het werk volledig zal moeten worden overgedaan na de federale verkiezingen dankzij de betrokkenheid van de administratie, die per definitie voor de nodige continuïteit zorgt. Nog niet alle problemen zijn opgelost. Er is nog onenigheid over de samenstelling van de Belgische delegatie in de raad en het woordvoerderschap. Als er geen akkoord is voor de verkiezingen, zal deze kwestie mogelijks mee besproken moeten worden tijdens de regeringsvorming. De minister vindt echter hoe dan ook dat een en ander te traag verloopt. Interministeriële conferenties leveren zelden echt concrete resultaten op. Veelal zijn het een soort hoogmissen die door de omvang van het deelnemersveld en de volumineuze agenda, bijna per definitie niet efficiënt kunnen werken. Vele dossiers worden dan ook doorverwezen naar werkgroepen. De minister durft zich dan ook niet uit te spreken over de vraag of het nog tot een akkoord komt voor de verkiezingen.

De minister is het eens met de opmerking van de heer Van Overmeire over het wat problematische karakter van het Benelux-overleg. Gezien de zeer uiteenlopende standpunten is het inderdaad zeer wel mogelijk dat dit overleg in hoge mate een theoretische piste is, maar dit belet niet dat Vlaanderen van meet af aan betrokken wordt tijdens het overleg.

De verslaggever,

De voorzitter,

Sabine POLEYN

Karim VAN OVERMEIRE

BIJLAGE 1:

Nota 'In foro interno – in foro externo: naar een systematische opvolging
van de voor Vlaanderen belangrijke EU-dossiers'

VR/2006/0112/DOC.1346

VLAAMSE REGERING

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: In foro interno – in foro externo: naar een systematische opvolging van de voor Vlaanderen belangrijke EU-dossiers.

1. Algemeen opzet

De Europese Unie heeft een grote impact op het wetgevende werk binnen Vlaanderen. De Europese Commissie stelt jaarlijks gemiddeld 800 tot 1.000 nieuwe 'wetsontwerpen' (i.e. besluiten, mededelingen, ontwerpverordeningen etc.) in het vooruitzicht, waarvan een groot deel direct of zijdelings betrekking heeft op één of meerdere Vlaamse bevoegdheden. Bovendien is gemiddeld meer dan 60% van de Vlaamse regelgeving een rechtstreeks gevolg van de omzetting van Europese regelgeving. De Vlaamse overheid heeft een autonome omzettingplicht van de Europese richtlijnen en draagt ook (mee) de financiële gevolgen in het geval van laattijdige of gebrekkige omzetting.

Het Vlaamse Regeerakkoord stelt: *"We behartigen pro-actief de Vlaamse belangen op het Europese forum, anticiperen maximaal op de kansen die zich in de EU aanbieden en zorgen voor een goede coördinatie van het beleid m.b.t. de EU."*

Hiertoe is een vroegtijdige prioritering en gestroomlijnde intra-Vlaamse coördinatie m.b.t. de voor de Vlaamse overheid belangrijke Europese dossiers noodzakelijk. De "Vlaamse Vinger aan de Europese Pols", die bij elk intredend EU-Voorzitterschap wordt uitgegeven, biedt alvast een stevige vertrekbasis voor de nauwgezette opvolging van Europese dossiers die betrekking hebben op de Vlaamse bevoegdheidsdomeinen.

Het is van groot belang dat de gehele Vlaamse overheid zich een 'EU-reflex' aanmeet door in een zo vroeg mogelijk stadium van het Europese besluitvormingsproces pro-actief de voor Vlaanderen prioritaire dossiers aan te merken en gestructureerd op te volgen doorheen het gehele beleidstraject. Zo moeten de specifieke politieke en socio-economische aandachtspunten en basisoriëntaties van meet af aan duidelijk in kaart worden gebracht en tijdig worden meegegeven aan de onderhandelaars (dossierpiloten) op EU-niveau. Nadien dient het Vlaamse standpunt tijdens het gehele EU-besluitvormingsproces naar best vermogen kracht bijgezet en systematisch geactualiseerd en aangevuld te worden in lijn met de evoluties op Europees niveau. Op deze manier worden ook de Vlaamse ministers optimaal voorbereid wanneer het hun beurt is de vertegenwoordiging van België in de Raad van de Europese Unie waar te nemen. De federale DGE-coördinatievergaderingen bieden het forum om de Vlaamse aandachtspunten consequent mee te geven aan de Permanente Vertegenwoordiging bij de EU. Wanneer ook de DGE in een vroeger stadium van het beleidstraject haar coördinerende rol opneemt, zal ook op EU-niveau nog meer proactief tussengekomen kunnen worden.

In tweede instantie verdient ook de samenwerking tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement bijzondere aandacht. Het Vlaams Parlement is eveneens vragende partij ter zake. In oktober 2006 werd krachtens het Interparlementair Samenwerkingsakkoord van 19 december 2005 een aanvang genomen met de organisatie van de subsidiariteitstoets binnen het Vlaams Parlement. Deze test biedt een aanzet om met respect voor het principe van de scheiding der machten tot een gedegen samenwerking te komen tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement inzake “Europa”.

In derde instantie dient ook de wisselwerking tussen het Vlaamse en het federale niveau efficiënt en proactief te verlopen. Wanneer ook op Belgisch niveau een eerste basis-coördinatievergadering plaatsvindt in een vroeg stadium van de Europese besluitvormingsprocedure, zullen ook de eerste Vlaamse aandachtspunten op federaal niveau tijdig in rekening worden genomen zodat ingespeeld kan worden op de evoluties die het dossier op Europees niveau kent.

België is een federale staat, en is als zodanig onderworpen aan de regels die de organisatie van alle federale staten beheersen. Het beginsel van de ‘federale loyaliteit’ (artikel 143 §1 G.W.), in samenhang met het redelijkheids- en evenredigheidsbeginsel, houdt in dat elke wetgever ertoe gehouden is, in de uitoefening van zijn eigen bevoegdheid, erover te waken dat door zijn optreden de uitoefening van de bevoegdheden van de andere wetgevers niet onmogelijk of overdreven moeilijk wordt gemaakt. De redelijkheid en het respect voor elkaars bevoegdheden nopen tot onderling overleg tussen de betrokken overheden, ook wanneer dit niet uitdrukkelijk is voorgeschreven. In dit ‘coöperatief federalisme’ gaat men ervan uit dat er moet worden samengewerkt zowel tussen de deelstaten onderling, als tussen de federale staat en de deelstaten.

Wat betreft het Vlaams EU-beleid, houdt dit concreet in dat, aangezien voor de Vlaamse bevoegdheden het principe “in foro interno – in foro externo” geldt (art 167 G.W.), Vlaanderen van in het begin van het EU-wetgevingsproces voluit betrokken moet worden, zodat de Vlaamse aandachtspunten - via de Belgische standpuntbepaling - ook systematisch kunnen worden meegenomen aan de Europese onderhandelingstafel.

De latere intra-Belgische verantwoordelijkheden tijdens de omzetting van de Europese regelgeving bieden een richtinggevend criterium voor de rol die het federale en deelstaatniveau ‘*ab initio*’ in een specifiek EU-dossier zouden moeten spelen bij de bespreking van de Europese wetsvoorstellen.

In het kader van de intra-Belgische onderhandelingen rond de herziening van het Samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 m.b.t. de vertegenwoordiging van België in de ministerraad van de Europese Unie (B.S. 17 november 1994) wordt eveneens een aantal aandachtspunten naar voren gebracht die van belang zijn voor een betere en meer efficiënte deelname en betrokkenheid van Vlaanderen aan de Europese besluitvorming.

Op Europees niveau ten slotte wordt het principe van deugdelijk meerlagig bestuur gehonoreerd. Ook het Grondwettelijk Verdrag geeft uiting aan de dynamiek van meer betrokkenheid van de deelstaten bij de EU besluitvorming, o.a. door het belang ervan expliciet te onderkennen in artikel I-5. Namens België legde de federale overheid ‘Verklaring 49’ af bij de ondertekening van het Grondwettelijk Verdrag volgens welke in België het ‘nationale parlement’ ook bestaat uit de deelstaatarlementen. Voor de subsidiariteitstoets tijdens de prelegislatieve fase werd in dit land een uniek Interparlementair

Samenwerkingsakkoord uitgetekend waardoor het Vlaamse Parlement voor zijn bevoegdheden steeds aanspraak kan maken op één van de twee Belgische stemmen m.b.t. de subsidiariteitstoets en het zich van een optimale informatiedoorstroming verzekerd ziet. Mede hierdoor wordt de leuze van de Europese Unie 'eenheid in verscheidenheid' een stuk meer werkelijkheid.

2. Aandachtspunten en vaststellingen

2.1. *Intra-Vlaamse coördinatie van Europese dossiers*

Op intra-Vlaams niveau is er een aantal punten te vermelden die in de toekomst meer aandacht vergen en dienen te worden uitgewerkt.

In eerste instantie wordt vastgesteld dat binnen de gehele Vlaamse overheid de 'EU-reflex' nog beter ontwikkeld kan worden zodat steeds een voldoende gemandateerde vertegenwoordiging op de federale coördinatievergaderingen verzekerd voor het gehele beleidstraject van een EU-dossier.

Op Vlaams niveau ontbreekt een gedegen coördinatiestructuur om tot een systematische intra-Vlaamse standpuntbepaling te komen m.b.t. de verschillende EU-aspecten van een dossier. Wel wordt tot op heden een interkabinettenwerkgroep georganiseerd van zodra er voldoende horizontale aspecten worden vastgesteld. Meer en meer echter hebben Europese vakdossiers ook een weerslag op andere beleidsdomeinen zodat de noodzaak aan een systematische Europese coördinatiestructuur m.b.t. elk EU-dossier zich duidelijk opdringt. Het loont derhalve om in een zo vroeg mogelijk stadium van de EU-besluitvorming een zicht te hebben op de mogelijke impact van de ontwerpregelgeving en op basis hiervan de eerste Vlaamse basisoriëntaties en aandachtspunten zo snel mogelijk in kaart te brengen.

Ten slotte wordt vastgesteld dat binnen de Vlaamse Vertegenwoordiging binnen de Belgische Vertegenwoordiging bij de Europese Unie (nog) niet voor alle Vlaamse bevoegdheden een attaché is aangesteld. Daardoor kunnen de werkzaamheden in de betreffende sectorale Raden niet volledig opgevolgd worden en kan Vlaanderen minder adequaat anticiperen en/of reageren op de ontwikkelingen die zich op EU niveau in het dossier voordoen.

2.2. *Samenwerking tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement m.b.t. de voor Vlaanderen prioritaire EU-dossiers*

In een parlementaire democratie staat de parlementaire controle op het regeringsbeleid centraal. Een betere wisselwerking tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement voor wat betreft de opvolging van de voor Vlaanderen prioritaire EU-dossiers zal er toe bijdragen dat ook in de betrokken Commissies van het Vlaams Parlement de aandacht voor het Europese luik van een beleidsdomein wordt gesterkt. Mutatis mutandis wordt ook de aandacht van de Vlaamse Regering meer gevestigd op Europese dossiers. Deze 'EU-reflex' is wenselijk. Immers: EU-beleid is in wezen geen buitenlands beleid, maar maakt onmiddellijk deel uit van het binnenlandse beleid en op (middellange) termijn van de interne rechtsorde.

2.3. *Wisselwerking tussen het Vlaamse en het federale niveau*

In het kader van de intra-Belgische onderhandelingen rond de evaluatie van het Samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 m.b.t. de vertegenwoordiging van België in de Ministerraad van de Europese Unie (B.S. 17 november 1994) worden eveneens een aantal aandachtspunten naar voren gebracht die van belang zijn voor een betere en meer efficiënte deelname en betrokkenheid van Vlaanderen aan de Europese besluitvorming.

Zo moeten niet alleen de verschillende raads categorieën uit het Samenwerkingsakkoord verder worden aangepast aan de meest actuele stand in de staatshervorming, maar dient ook een gepaste regeling te worden uitgewerkt voor de ‘vertegenwoordiging’ van België in de Raadswerkgroepen en in de diverse comités die door het Coreper worden opgericht. Hetzelfde geldt zeker voor informele ministerraden en daarnaast ook voor expertengroepen en ‘high level’-meetings. Effectieve intra-Vlaamse coördinatie is des te meer zinvol wanneer de wisselwerking met het federale niveau optimaal werkt. Zo is het belangrijk dat de federale coördinatievergaderingen gepaard gaan met een volledige en tijdige informatiedoorstroming. In deze optiek zou het nuttig zijn dat er een zeker parallellisme ontstaat tussen de coördinatie op intra-Vlaams en op federaal niveau, zodat reeds in een veel vroeger stadium van het beleidstraject van een EU-dossier de eerste basisoriëntaties en aandachtspunten namens België kunnen worden meegegeven op EU-niveau. Uiteraard kan de coördinatie maar tijdig verlopen indien ook het ritme van de agenda van het EU-Voorzitterschap dat toelaat.

Wanneer de federale DGE-coördinatievergadering aanvangt, moet bovendien voor eenieder op voorhand duidelijk zijn welk(e) niveau(s) intra-Belgisch bevoegd is (zijn) om een standpunt in te nemen m.b.t. een bepaald onderdeel van een Europees dossier.

3. Actiepunten

Deze nota formuleert in het eerste luik concrete actiepunten m.b.t. het optimaliseren van de afstemming over Europese dossiers op intra-Vlaams niveau. In het tweede luik wordt de samenwerking tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement versterkt en in het derde luik worden de voornaamste aandachtspunten opgelijst die Vlaanderen ter discussie zal voorleggen bij de evaluatie van het Samenwerkingsakkoord m.b.t. de vertegenwoordiging van België in de Ministerraad van de Europese Unie. Het uitgangspunt is dat Vlaanderen maximaal en pro-actief betrokken wordt bij de Belgische standpuntbepaling in EU-verband.

3.1. *Optimalisering intra – Vlaamse coördinatie van Europese dossiers*

Voor een betere afstemming op intra-Vlaams niveau worden hieronder op vijf domeinen actiepunten opgesomd.

3.1.1. *Prioritering van de voor Vlaanderen belangrijke EU-dossiers en actualiteit*

De Vlaamse Regering streeft er naar om halfjaarlijks een evaluatie te maken van de hangende EU-dossiers die voor Vlaanderen belangrijk zijn. Daartoe worden nieuwe Europese dossiers van in het begin van de EU-besluitvorming in functie van belangrijkheid opgelijst, wat moet resulteren in een overzichtelijk intra- Vlaams ‘EU-referentiekader’ voor de Vlaamse overheid:

- Deze inschatting gebeurt op basis van een initiële analyse (i.e. beknopte synthesefiches per nieuw EU-dossier) waarin de mogelijke aandachtspunten en impact worden opgelijst. Een eerste inschatting heeft bij voorkeur plaats na de publicatie van het jaarlijkse

werkprogramma van de Europese Commissie. Op deze vergadering worden tevens de piloot-departementen van de Vlaamse overheid aangeduid. Indien gewenst volgt in de loop van het volgende EU-Voorzitterschap een tweede vergadering ter actualisering. De mate van latere coördinatie voor een bepaald EU-dossier is mede functie van de prioritering die de Vlaamse Regering vastlegt en van de evolutie die het dossier op Belgisch en/of EU-niveau kent.

- Daarnaast nodigt de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid naar aanleiding van elk nieuw EU-Voorzitterschap de ambassadeur van het betrokken land uit voor een toelichting tegenover de EU-kabinetscoördinatoren en het Departement Internationaal Vlaanderen over het prioriteitenprogramma van het nieuwe Voorzitterschap. Het Departement geeft duiding bij de prioriteiten van het inkomende EU-Voorzitterschap. Bovendien geeft het een stand van zaken en een vooruitblik op de voor Vlaanderen belangrijke hangende EU-dossiers. De tabel van de “Vlaamse Vinger aan de Europese pols” wordt hierbij als basis gebruikt. Indien nodig worden bijkomende afspraken gemaakt m.b.t. overleg en opvolging.

3.1.2. Vlaanderen bouwt een ‘EU-coördinatiestructuur’ uit om tot de hierboven vermelde prioritering te komen alsook tot een systematische Vlaamse standpuntbepaling m.b.t. elk belangrijk EU dossier

- Het Departement Internationaal Vlaanderen werd door de minister van Buitenlands Beleid gelast met een vroegtijdige departementale EU-coördinatievergadering.
- Op dit ‘VIDEO-overleg’ moet halfjaarlijks een aanbeveling gemaakt worden van de graad van prioriteit van de nieuwe en bestaande EU-dossiers, aan de hand van een inschatting van de impact en van de aandachtspunten. Tevens dienen de pilootdepartementen en dossierbeheerders te worden aangeduid/opgelist.
- Het VIDEO-overleg moet eveneens leiden tot:
  - Een aanbeveling voor welke voor Vlaanderen belangrijke dossiers er een (initiële) intra-Vlaamse coördinatievergadering [Vlaamse DGE] nodig is. Het belang van een dossier neemt toe naarmate het implicaties heeft voor het/de bevoegdheidsdomein(en) van minstens één andere minister of wanneer het EU-beleid van de Vlaamse regering wordt geraakt. Ook de ‘prioritering’ die de Vlaamse Regering vastlegt en de evolutie die het dossier op EU- en/of Belgisch niveau kent zijn belangrijke elementen in de overweging;
  - Een aanbeveling voor welke dossiers de coördinatie in principe kan verlopen op basis van elektronisch verkeer tussen het pilootdepartement (de dossierbeheerder) enerzijds, en de geïnteresseerde EU-coördinatoren en administratieve contactpersonen uit andere departementen anderzijds.
- Een intra-Vlaamse coördinatievergadering [Vlaamse DGE] wordt opgericht. Deze intra-Vlaamse coördinatievergadering is samengesteld uit de relevante ambtelijke deskundigen (technische dossierbeheerders dan wel attachés bij de permanente vertegenwoordiging) en de betrokken kabinetten. De ‘Vlaamse DGE’ is structureel en tegelijk voldoende flexibel van aard. Zij dient resultaatgericht te werken; in functie van de noodwendigheid aan bijkomende Vlaamse coördinatie.

- Alle bovenvermelde VIDEO-aanbevelingen worden voorgelegd aan de intra-Vlaamse coördinatievergadering. Zij bereidt de nota's aan de Vlaamse regering voor m.b.t. de prioritering van de EU-dossiers en hun mogelijke impact/aanbevelingen.
- Daarnaast buigt de intra-Vlaamse coördinatievergadering zich over de voor Vlaanderen belangrijke dossiers, hetzij om initiële standpunten vast te leggen hetzij ingeval de ontwikkelingen op Vlaams, Belgisch of Europees niveau zulks vereisen.
- Het Departement IV verstuurt, in overleg met of op vraag van het pilootdepartement of van het respectieve kabinet, voor elke intra-Vlaamse coördinatievergadering de uitnodiging, de agenda en de nodige (achtergrond)documentatie. Indien mogelijk, gaat het verslag van het VIDEO-overleg en/of een (eerste) voorstel van Vlaamse basisoriëntatie of standpuntbepaling als bijlage.
- Het Departement IV of het pilootdepartement staat in voor het voorzitterschap van de coördinatievergadering. Indien één vakkabinet hoofdzakelijk geraakt wordt door het ontwerp van EU-wetgeving, oefent het betrokken vakkabinet het co-voorzitterschap van de vergadering uit. In de andere gevallen oefent het kabinet van de minister van Buitenlands Beleid het co-voorzitterschap uit. Indien één vakkabinet instaat voor de aansturing en technische onderbouwing van meerdere dossiers tegelijk, kan dat vakkabinet een 'pakketvergadering' beleggen, waarop de nodige coördinaties inzake standpuntbepaling kunnen gebeuren.
- Gedurende het gehele beleidstraject van het EU-dossier staat het Departement IV of het pilootdepartement, naargelang het geval, in voor de tijdige intra-Vlaamse coördinatie, dit in functie van het ritme van het EU-Voorzitterschap zijn agenda en de evoluties die het dossier op intra-Belgisch - en/of op EU-niveau kent.
- Het Departement IV besteedt ook de nodige aandacht aan de intra-Belgische bevoegdheidsverdeling m.b.t. de onderscheiden deelaspecten van het behandelde EU-dossier zodat mogelijke bevoegdheidsproblemen op een later tijdstip vermeden kunnen worden.
- Het Departement IV of het pilootdepartement, naargelang het geval, staat in voor de verslaggeving. Het verslag van de coördinatievergadering wordt tijdig naar de betrokken ambtelijke deskundigen en EU-kabinetscoördinatoren verstuurd.
- Na afloop van de Vlaamse coördinatievergadering worden de geformuleerde aandachtspunten namens Vlaanderen systematisch meegegeven op de intra-Belgische coördinatievergadering. In de regel dient de vertaling van het Vlaamse standpunt naar alle relevante beleidsniveaus primordiaal door het bevoegde kabinet te gebeuren. Mocht het kabinet weerhouden zijn, is het pilootdepartement voldoende gemandateerd binnen de lijnen van het intra-Vlaams coördinatieverslag.

3.1.3. Vlaamse EU-coördinatoren visibiliseren en responsabiliseren

- Er wordt intra-Vlaams een kabinetslijst "EU-coördinatoren" opgesteld. Voor elk kabinet wordt per bevoegdheidsdomein één raadgever aangesteld die "bevoegd" is voor de externe/Europese dimensie van haar/zijn domein. Bij voorkeur wordt een tweede EU-coördinator aangeduid ter vervanging van de piloot-coördinator. De EU-coördinator zal

fungeren als centraal aanspreekpunt. De lijst wordt samengesteld op schriftelijk verzoek van de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid, analoog aan de vraag die werd gesteld voor het aanstellen van een coördinator in het kader van Europese regelgeving.

- Na samenstelling wordt de lijst van EU-coördinatoren gecommuniceerd aan al de Vlaamse kabinetten, de Vlaamse Vertegenwoordiging bij de EU en de Secretarissen-generaal van de Vlaamse departementen.
- Met het oog op een systematische uitnodiging van de juiste kabinetsmedewerkers op de federale DGE-vergaderingen, wordt de lijst, zoals hoger vermeld, tevens bezorgd aan de federale overheidsdienst Buitenlandse Zaken, DGE.
- Omgekeerd wordt de lijst van sectorale attachés binnen de Vlaamse Vertegenwoordiging bij de EU ook bezorgd aan alle EU-kabinetscoördinatoren.

3.1.4. De Vlaamse kabinetten en administraties meer 'EU-bewust' maken

- Alle EU-kabinetscoördinatoren worden aangespoord om samen met de Vlaamse experts de intra-Vlaamse coördinatievergaderingen en federale DGE-coördinatievergaderingen m.b.t. hun bevoegdheden actief op te volgen.
- Alle EU-kabinetscoördinatoren krijgen voortaan rechtstreeks de "Vlaamse Vinger aan de Europese Pols" en de maandelijkse rapportering van EU-dossiers elektronisch toegestuurd.
- Het Departement signaleert rechtstreeks aan alle EU-kabinetscoördinatoren wanneer de dienst Vorming een EU-sessie organiseert.

3.1.5. De Vlaamse Regering zal voor alle beleidsdomeinen van Vlaanderen een attaché aanduiden binnen de Vertegenwoordiging bij de Europese Unie.

Momenteel zijn er voor volgende beleidsdomeinen attachés werkzaam bij de Vertegenwoordiging van Vlaanderen binnen de Belgische Permanente Vertegenwoordiging bij de EU:

Horizontaal- transsectoraal

- Extern beleid van de EU met o.m. wapenuitvoer en ontwikkelingssamenwerking
- Toekomst van de EU, institutionele aangelegenheden, toerisme en algemene zaken

Sectoraal

- Landbouw en visserij (één voltijds)
- Milieu en energie (één voltijds)
- Transport – mobiliteit (één voltijds)
- Cultuur (één halftijds)
- Huisvesting, ruimtelijke ordening en cohesie (één halftijds)

- Onderwijs (één -halfijds)

De Vlaamse Regering roept de Secretarissen-generaal op om voor elk beleidsdomein minstens één attaché aan te wijzen bij de Vertegenwoordiging van Vlaanderen bij de EU. In het bijzonder wordt er de aandacht op gevestigd dat de mate van opvolging van onderstaande sectoren kan toenemen in functie van de gestelde prioriteiten van het intredende EU-Voorzitterschap en de uitkomst van het Europees Grondwettelijk Verdrag. Een flexibele invulling van onderstaande kernsectoren is bijgevolg ook aangewezen. Meer in het bijzonder wordt, rekening houdend met een vooruitblik op de EU-agenda, de (onmiddellijke) nood aan extra ondersteuning ervaren op volgende sectoren:

- Economie, onderzoek en innovatie/ontwikkeling (onmiddellijke nood aan één voltijds)
- Welzijn en gezondheidszorg (één voltijds)
- Inburgering in combinatie met de verdere invulling van binnenlandse aangelegenheden en justitieaspecten (één halfijds)
- Jeugd, sport en media (één halfijds) - idealiter in combinatie met het takenpakket van de cultuurattaché (één voltijds)
- Werkgelegenheid en sociaal beleid (één voltijds)

De organisatie van de horizontale aspecten van de sectorale domeinen berust bij de Vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering binnen de Belgische Permanente Vertegenwoordiging bij de EU. Meer in het bijzonder wordt - gelet op de toekomstige EU-agenda - de nood aan een gedegen transsectorale opvolging ervaren op de volgende domeinen

- Opvolging Raad Groei- en Concurrentievermogen
- Transsectorale staatssteunaspecten
- Transsectorale energieaspecten

3.2. Samenwerking tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement m.b.t. de opvolging van de voor Vlaanderen prioritaire EU-dossiers

Ingevolge de vraag van de Voorzitter van het Vlaams Parlement om de samenwerking m.b.t. de opvolging van de voor Vlaanderen prioritaire dossiers te versterken worden op twee domeinen actiepunten voorgesteld. Samenwerking en communicatie tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement is wenselijk, maar ze dient - conform het principe van de scheiding der machten - steeds te verlopen via de betrokken minister(s) en de parlementsleden, eerder dan rechtstreeks tussen de administratieve diensten.

3.2.1. Onderlinge afstemming m.b.t. de voor Vlaanderen prioritaire EU-dossiers

- Naar aanleiding van de (half)-jaarlijkse prioritering van EU-dossiers door de Vlaamse Regering kan een specifieke gedachtewisseling met het Vlaams Parlement plaatsvinden.
- Ingeval het Vlaams Parlement zou besluiten bv. een vijf- à tiental EU-dossiers met bijzondere aandacht op te volgen en overleg te wensen met de Vlaamse Regering, zal de Regering zich inspannen om daarop in te gaan. De selectie van de prioritaire EU-dossiers dient te gebeuren in overleg tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement (modaliteiten van selectie/overleg nader te bepalen). Het voordeel is dat de prioriteit die

het Vlaams Parlement desgevallend aan deze dossiers wenst te schenken in lijn zal liggen met het belang dat de Vlaamse Regering eraan hecht.

- De maandelijks actualisering van de “Vlaamse Vinger aan de Europese Pols” zal voortaan ook toegestuurd worden aan de Voorzitter van het Vlaams Parlement.

3.2.2. *Naar een meer effectieve parlementaire controle inzake opvolging van EU-dossiers*

- Er wordt een verslagmoment voorzien in de betrokken Commissie na elke raadsvergadering. Ook in het geval van een assessorschap. De modaliteiten van het verslag (schriftelijk, mondelinge toelichting, enz.) worden in overleg bepaald.
- Ook kan de administratie - indien gewenst - een toelichting geven aan de bevoegde Commissie wanneer bijkomende technische achtergrond noodzakelijk is.

3.3. *Optimalisering van de wisselwerking tussen het federale en het Vlaamse niveau*

Verder wordt ook vastgesteld dat de wisselwerking met het federale niveau geoptimaliseerd kan worden. Hieronder wordt een aantal aandachtspunten geformuleerd die op de daartoe relevante overlegfora kunnen worden aangekaart (i.e. ICBB). Onderstaande aandachtspunten gelden ook als Vlaamse discussiepunten bij de evaluatie van het Samenwerkingsakkoord voor de vertegenwoordiging van België in de EU (B.S. 17 november 1994).

3.3.1. *Actualisering van de Belgische “vertegenwoordiging” in de verschillende Raadscategorieën en -formaties, in het licht van de huidige stand van de Staatshervorming.*

- De verschillende Raadscategorieën uit het Samenwerkingsakkoord en de overeenkomstige regimes dienen aangepast aan de constitutionele realiteit. In het bijzonder geldt die voor de Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen (momenteel categorie I), die tevens de Europese Raad voorbereidt, maar ook voor de Ecofin-, Telecom- en Raad Justitie en Binnenlandse Aangelegenheden. Echter ook in de categorie II-Raden moet nagegaan worden of de deelstatelijke verantwoordelijkheid niet groter is dan de relevante raadscategorie doet vermoeden. Dit geldt o.a. voor de Raadsformaties Transport, Werkgelegenheid en Sociale Zaken.
- Het toenemende belang van informele Raden maakt dat ook in deze conciliaties de effectieve vertegenwoordiging van België in overeenstemming moet worden gebracht met de geest van het Samenwerkingsakkoord. Eenzelfde redenering geldt voor de Belgische vertegenwoordiging in zogenaamde “high level meetings” of “expert meetings” die op initiatief van het Voorzitterschap worden georganiseerd.
- Aangezien het overgrote deel van het voorbereidende werk in Europese dossiers net gebeurt in de technische raadswerkgroepen, kan ook op dit niveau best een regeling worden uitgewerkt. Deze regeling gebeurt best *ad hoc*, i.e. in functie van de complexiteit en de toepasselijke besluitvormingsprocedure op EU-niveau. Een zelfde redenering geldt voor de Belgische vertegenwoordigers in de diverse raadgevende en regelgevende Comités die de Europese Commissie moeten bijstaan bij de uitvoering van EU-regelgeving.

- De duur van de rotaties (toerbeurtregeling) verdient eveneens aandacht. Er dient onderzocht of in bepaalde raadsformaties omwille van de zichtbaarheid en de coherentie van het woordvoederschap het niet aangewezen is in een langere tijd te voorzien dan zes maanden. Bepaalde horizontale (codecisie-) dossiers zijn immers der mate complex dat de onderhandeling erover vaak langer dan zes maanden duurt in de Raad. Het weze opgemerkt dat het huidige Samenwerkingsakkoord een ad hoc regeling aangaande niet tegenhoudt.

3.3.2. *Vlaanderen meer pro-actief betrokken bij de “coördinatie” van de Belgische standpuntbepaling*

- De timing van de federale coördinatievergaderingen en de verslaggeving er van kan nog verder geoptimaliseerd worden. In deze optiek is het bijzonder nuttig dat er een zeker parallelisme ontstaat tussen het ritme van de intra-Vlaamse – en de federale coördinatievergaderingen. Immers wanneer ook op federaal niveau de coördinatie in een vroeg stadium van het beleidstraject plaats vindt, kan namens België kort op de bal gespeeld worden op EU-niveau.
- De uitnodigingen voor de informele Raadsvergaderingen en ‘high-level’-bijeenkomsten op Europees niveau en in andere lidstaten waar Vlaanderen vertegenwoordigd is, komen niet altijd terecht op het niveau waar zich de effectieve (al dan niet gedeelde) bevoegdheden in het dossier bevinden.
- Met het oog op een systematische uitnodiging van de juiste kabinetsmedewerkers op de federale DGE-vergaderingen, wordt de geactualiseerde lijst “EU-coördinatoren” tevens bezorgd aan de federale overheidsdienst Buitenlandse Zaken, DGE.
- Er wordt op DGE-niveau aangedrongen op een tijdige en volledige informatiedoorstroming tussen het federale en het deelstatelijke niveau. Voornamelijk voor dossiers en onderwerpen die (mede of zelfs exclusief) van belang zijn voor de deelstaten is een optimale informatiedoorstroom van cruciaal belang zodat Vlaanderen *ab initio* betrokken wordt bij de genese van Belgische papers en standpuntbepaling dienaangaande. In de eerste plaats komt het er op aan dat de federale dossierbeheerders ook m.b.t. Raadscategorie II-dossiers alle stukken van het raadssecretariaat ter informatie aan de assessor toesturen. Hiervoor is een centrale rol weggelegd voor DIV en de Vlaamse Vertegenwoordiging binnen de Belgische Permanente Vertegenwoordiging bij de EU.
- Omwille van een optimale synergie tussen het federale en deelstaatsniveau verwelkomt Vlaanderen het voornemen van de federale minister van Buitenlandse Zaken om de ICBB driemaandelijks te organiseren. Een flexibel coöperatief federalisme veronderstelt dat *ad hoc* en indien nodig een bijkomende ICBB georganiseerd wordt.
- De verklaringen op de jongste ICBB van 17 mei 2006 om de gemeenschappen en gewesten alvast uit te nodigen voor al de federale coördinatievergaderingen aangaande horizontale dossiers als het ‘Toekomstdebat van de EU’ en voor de redactie van Benelux-papers aangaande EU dossiers, worden als een positief signaal ervaren. Er zou inderdaad een systematische vraag naar betrokkenheid van Vlaanderen bij het uitwerken van elke ‘Benelux-paper’ met een weerslag op Vlaamse bevoegdheden kunnen zijn.

- In het algemeen wordt de Belgische Permanente Vertegenwoordiging bij de EU gevraagd de Belgische staatsstructuur en de EU-toerbeurtregeling voldoende kenbaar te maken bij de Europese instellingen en het zesmaandelijks intredende Voorzitterschap in het bijzonder. M.b.t. deze voorlichtingsopdracht is uiteraard ook een belangrijke rol weggelegd voor de Vlaamse Vertegenwoordiging binnen de Belgische Permanente Vertegenwoordiging.

4. Weerslag op de begroting

Het voorstel van beslissing heeft geen onmiddellijke weerslag op de begroting.
Op 30 oktober 2006 werd een gunstig advies ontvangen van de Inspectie van Financiën.

5. Weerslag op het personeelsbestand en –budget

Het akkoord van de minister van Bestuurszaken wordt geacht gegeven te zijn door de indiening van deze nota.

6. Weerslag van het voorstel op lokale besturen

Het voorliggende voorstel van beslissing heeft geen impact op de lokale besturen.

7. Reguleringsimpactanalyse

Het opstellen van een reguleringsimpactanalyse is niet van toepassing. Het voorstel van beslissing heeft geen betrekking op nieuwe of vigerende regelgeving die een regulerend effect heeft op de burger, het bedrijfsleven of non-profit organisaties.

8. Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering:

- a. beslist het voorstel van aanpak om tot een meer proactieve opvolging van Europese besluitvorming te komen, goed te keuren;
- b. belast de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid om op basis van de opgesomde actiepunten concrete initiatieven te nemen en de aandachtspunten ter discussie voor te leggen op de relevante overlegfora, zoals het ICBB;
- c. gelast de Minister-President de voorstellen vervat in paragraaf 3.2 te bezorgen aan de Voorzitter van het Vlaamse Parlement.

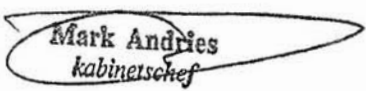
Brussel,

De Minister-president van de Vlaamse Regering

Yves Leterme

De Vlaams Minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,

Mark Andries
kabinetschef

Geert Bourgeois

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
 Inspectie van Financiën
 Phoenixgebouw
 Koning Albert II-laan 19 – 12de verdieping
 1210 BRUSSEL
 Tel. (02)553 26 69 - Fax (02)553 26 50

Nota voor de heer G. Bourgeois
 Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid,
 Media en Toerisme

uw kenmerk

ons kenmerk
 DKE/ADB/MCD/06/00376

bijlagen

vragen naar / e-mail
marieclaire.delpiedsente@vlaanderen.be

telefoonnummer
 02.553 2669

datum
 30.10.2006

Betreft: In foro interno- in foro externo.

1. Dossier

Het advies van de Inspectie van Financiën is gesteund op de nota van het kabinet van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, van 24 oktober 2006, met kenmerk BB/KD/ar/CHo(2006)579.

2. Beknopte samenvatting van het voorstel

Bedoeling van het voorstel is om tot een meer proactieve opvolging van de Europese besluitvorming te komen. Daarbij dient Vlaanderen van in het begin van het EU-wetgevingsproces voluit betrokken te worden, zodat de Vlaamse aandachtspunten – via de Belgische standpuntbepaling – ook systematisch kunnen worden meegenomen aan de Europese onderhandelingstafel.

Om dit te kunnen realiseren worden volgende actiepunten voorgesteld:

- Optimalisering intra – Vlaamse coördinatie.

Actiepunten op vijf domeinen:

- Prioritisering van de voor Vlaanderen belangrijke EU-dossiers en actualiteit;
- Vlaanderen bouwt een 'EU-coördinatiestructuur' uit om tot een systematische Vlaamse standpuntbepaling m.b.t. elk EU-dossier te komen;
- Vlaamse EU-dossierbeheerders visibiliseren en responsabiliseren;
- De Vlaamse kabinetten en administraties meer 'EU-bewust' maken;
- De Vlaamse Regering zal voor alle beleidsdomeinen aan Vlaanderen een at-taché aanduiden binnen de Vertegenwoordiging bij de Europese Unie;

Afschrift:

- de heer minister-president van de Vlaamse Regering
- Vlaams minister van Financiën en Begroting
- de heer Secretaris-generaal van het departement Buitenlands beleid
- de heer Secretaris-generaal van het departement Financiën en begroting

- Optimalisering van de wisselwerking tussen het federale en het Vlaamse niveau.
  - Actualisering van de Belgische 'vertegenwoordiging' in de verschillende Raadscategorieën en -formaties, in het licht van de huidige stand van de Staatshervorming;
  - Vlaanderen meer pro-actief betrokken bij de 'coördinatie' van de Belgische standpuntbepaling;

3. Opmerkingen van de Inspectie van Financiën

3.1. Wettigheid en regelmatigheid

Geen opmerkingen van de Inspectie van Financiën.

3.2. Doelmatigheid

Het voorstel beoogt een hogere efficiëntie en effectiviteit bij het optreden naar de Europese instanties.

Het is tevens een beleidsuitspraak over de relatie Vlaanderen – België en de intra Vlaamse relaties. Het behoort prioritair aan de Vlaamse Regering om zich daarover uit te spreken.

3.3. Budgettair

In de nota voor de Vlaamse Regering wordt gesteld dat de Vlaamse Regering voor elk beleidsdomein minstens één attaché zal aanwijzen bij de Vertegenwoordiging van Vlaanderen bij de EU. Meer in het bijzonder wordt de nood aan extra ondersteuning ervaren op volgende domeinen:

- Opvolging Raad groei- en concurrentievermogen (m.i.v. transsectorale effecten)
- Onderzoek en innovatie/ontwikkeling
- Transsectorale staatssteunaspecten
- Transsectorale energieaspecten

Goedkeuring van het voorstel van beslissing impliceert ook de goedkeuring van deze extra ondersteuning. Het voorstel heeft derhalve een potentiële budgettaire weerslag. Het akkoord van de Vlaamse minister van Financiën en begroting is derhalve vereist.

3.4. Lokale besturen

p.m.

4. Besluit

Gunstig advies.

Daniël Ketels
Inspecteur-generaal van Financiën

Vlaamse regering
Kabinet van de Vlaamse minister van Bestuurszaken
Buitenlands Beleid, Media en Toerisme

Alhambragebouw
Emile Jacqmainlaan 20, 1000 BRUSSEL
Tel. 02-552 70 00 - Fax. 02-552 70 01
E-mail: kabinet.bourgeois@vlaanderen.be

De heer Dirk Van Mechelen

Vlaams minister van Financiën en Begroting en
ruimtelijke Ordening

Koning Albert II-laan 19, 11ste verd.
1210 BRUSSEL België

uw kenmerk

vragen naar / e-mail

Hendrik Theunissen
Hendrik.theunissen@vlaanderen.be

ons kenmerk

BB\WC\le\CHo(2006) 604
telefoonnummer

+32 (0)2 552.70.38

bijlagen

2

datum

8 november 2006

Betreft : **Aanvragen van het begrotingsakkoord betreffende de nota in foro interno-in foro
externo**

Geachte collega,

U vindt als bijlage voor akkoord het dossier in foro interno-in foro externo.

Het dossier met de aanvraag voor het begrotingsakkoord werd ook verzonden naar de
administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management.

Met collegiale groeten,

Geert Bourgeois
Vlaams Minister van Bestuurszaken,
Buitenlands Beleid, Media en Toerisme

BIJLAGE 2:

Brief van minister Bourgeois aan parlamentsvoorzitter Marleen Vanderpoorten betreffende de wisselwerking tussen Vlaamse Regering en Vlaams Parlement over Europese dossiers, met oplijsting van de voor de Vlaamse Regering prioritaire EU-dossiers

Vlaamse overheid

Vlaamse regering

Kabinet van de Vlaamse minister van
Bestuurszaken, Buitenlands Beleid,
Media en Toerisme

Mevrouw Marleen Vanderpoorten
Voorzitter van het Vlaams Parlement
Leuvensesteenweg 27
1011 Brussel

Alhambragebouw
Emile Jacqmainlaan 20, 1000 BRUSSEL
Tel. 02-552 70 00 - Fax. 02-552 70 01
E-mail: kabinet.bourgeois@vlaanderen.be

uw kenmerk

ons kenmerk
BB\LT\ar\Cho(2007)102

biflagen

vragen naar / e-mail
Lieven Tack
Lieven.tack@vlaanderen.be

telefoonnummer
02/552.70.19

datum
26 februari 2007

Betreft: Wisselwerking met het Vlaams Parlement met betrekking tot Europese dossiers

Geachte voorzitter,

Conform de mededeling waarvan de Vlaamse Regering op 16 februari akte heeft genomen, deel ik U mee dat de Vlaamse Regering bereid is om met betrekking tot de volgende Europese dossiers de wisselwerking met het Vlaams Parlement te stimuleren:

Concreet dossier	Bevoegdheid	Bevoegd minister
Voorstel voor een herziening van een verordening van de Raad houdende de gemeenschappelijke marktordening groenten en fruit	Landbouw	Yves Leterme
Mededeling over een beleid voor het geleidelijk uitbannen van teruggooi in de Europese visserij	Visserij	Yves Leterme
Voorstel van verordening van Europees Parlement en Raad tot oprichting van een Europees Instituut voor Technologie	Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel	Fientje Moerman
CARS 21	Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel	Fientje Moerman
Groenboek Arbeidswetgeving	Werkgelegenheid	Frank Vandenbroucke
Werkgelegenheidsrichtsnoeren	Werkgelegenheid	Frank Vandenbroucke
Europese Top	Buitenlands Beleid	Geert Bourgeois
Richtlijn Televisie Zonder Grenzen	Media	Geert Bourgeois

Vlaamse overheid

Communautaire acties op het vlak van gezondheidszorgdiensten	Welzijn, volksgezondheid, gezin	Inge Vervotte
Groenboek Stadsvervoer	Mobiliteit	Kathleen Van Brempt
Richtlijn bescherming van het leefmilieu door het strafrecht	Leefmilieu	Kris Peeters
Groenboek over toekomstig maritiem beleid	Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur	Kris Peeters

Ik ben graag bereid hierover een toelichting te geven in de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme. Mijn kabinet neemt hiertoe contact op met de commissiesecretaris.

Ik hoop hiermee de betrokkenheid van het Vlaams Parlement bij de proactieve opvolging van Europese dossiers te bevorderen.

Met de meeste hoogachting,

Geert Bourgeois
Vlaams minister van Bestuurszaken,
Buitenlands Beleid, Media en Toerisme